

6217

احکام عزاداری

مصباح بافتاوی

حضرت آیة الله العظمی مکارم شیرازی (مدظله)

سرشناسه	مکارم شیرازی، ناصر، ۱۳۰۵ -
عنوان و نام پدیدآور	احکام عزاداری مطابق با فتاوی حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی (مد ظله) / تهیه و تنظیم مهدی دربانی.
مشخصات نشر	قم: مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت آیت الله مکارم شیرازی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری:	۱۵۲ ص.
شابک	978-600-96864-8-3:
وضعیت فهرست نویسی	فیا.
یادداشت	چاپ قبلی: انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع)، ۱۳۸۸.
یادداشت	کتابنامه به صورت زیر نویس.
موضوع	حسین بن علی علیه السلام ، امام سوم، ۴ - ۶۱ ق -- سوگواری ها -- فتواها
موضوع	Hosayn ibn Ali, Imam III, 625-80-- Laments-- Fatwas:
موضوع	فقه جعفری -- رساله عملیه
موضوع	Islamic law, Ja'tari-- Handbooks, manuals, etc:
شماره افزوده	دربانی، مهدی، ۱۳۵۷ -
رده بندی کنگره	۱۳۹۶ الف ۳ م ۷ / ۹ / ۱۸۳ BP
رده بندی دیویی	۲۹۷ / ۳۱ / ۲
شماره کتابشناسی ملی	۴۹۰۰۰۴۰

احکام عزاداری

بقلم: فتاوی مرجع عالیقدر

حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی (مد ظله)

تهیه و تنظیم: مهدی دربانی

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

صفحه و قطع: ۱۵۲ صفحه / رقعی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶

چاپخانه: سلیمانزاده

ناشر: مؤسسه تنظیم و نشر آثار آیت الله العظمی مکارم شیرازی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۸۶۴-۸-۳

آدرس ناشر: ایران - قم - خیابان شهدا - کوچه ۲۲

تلفن: ۳۷۷۳۲۴۷۸

فکس: ۳۷۸۴۰۰۹۹

www.Makarem.ir

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۹..... مقدمه

فلسفه شهادت / ۱۱

۱۳..... چرا امام حسین علیه السلام شهادت نمی‌شود؟

۱۹..... چه کسی در قیام کربلا پیروز شد؟

۲۱..... چرا سوگواری می‌کنیم؟

احکام عزاداری / ۲۸

۲۷..... فلسفه عزاداری

۳۳..... مجالس و دسته جات عزاداری

۳۵..... شرکت در مجالس

۳۷..... کیفیت مجالس عزاداری

۴۰..... انجام و ترک واجبات

۴۱..... دسته جات عزاداری

۴۲..... وقت نماز و عزاداری

۴۳..... استفاده از طبل و سنج

- ۴۵ استفاده از موسیقی
- ۴۵ عَلم و علامت
- ۴۸ سینه‌زنی و زنجیرزنی
- ۵۰ قمه‌زنی و تیغ‌زنی
- ۵۴ لطمه‌زنی
- ۵۴ نحوه گریه بر ائمه علیهم‌السلام
- ۵۶ لیسان مشکی
- ۵۷ شال سیاه برای غیر سادات
- ۵۹ شبیه خوانی و مفتل خوانی
- ۶۱ تعزیه
- ۶۳ ساخت ماکت و مجسمه
- ۶۵ اشعار، مدیحه و نوحه
- ۶۷ کیفیت
- ۷۱ غلو
- ۷۲ زبان حال
- ۷۳ بیان خواب
- ۷۵ عزاداری بانوان
- ۸۱ ادعیه و زیارات
- ۸۳ زیارت عاشورا
- ۸۵ زیارت ناحیه مقدسه
- ۸۶ ذکر مصیبت در اثنای دعا
- ۸۶ کار در هنگام دعا

- ۸۷ خرافات در عزاداری
- ۸۹ پرهیز از خرافات
- ۹۲ تصاویر منسوب به ائمه اطهار علیهم السلام
- ۹۳ اموال و هزینه‌های هیئت
- ۹۵ اموال هیئت
- ۹۵ جمع‌آوری پول
- ۹۶ اجرت مداحان
- ۹۷ موقوفات و نذورات
- ۹۹ نذر صحیح
- ۹۹ عدم توانایی بر انجام نذر
- ۱۰۰ عملی نبودن نذر
- ۱۰۲ استفاده از نذرهای مشکوک
- ۱۰۲ تغییر نذر
- ۱۰۴ فروش نذورات
- ۱۰۵ مصرف نذر در موارد دیگر
- ۱۰۸ استفاده شخصی از نذر
- ۱۰۸ فراموش کردن نذر
- ۱۰۹ نذر، کفاره روزه محسوب نمی‌شود
- ۱۰۹ نذر اموات
- ۱۱۱ ایام عزاداری
- ۱۱۳ ایام فاطمیه
- ۱۱۴ محرم و صفر

۱۱۷	کار و تفریح در ایام عزاداری
۱۱۹	اصلاح و آرایش در ایام عزاداری
۱۱۹	عقد و عروسی در ایام عزاداری
۱۲۰	تقارن ایام ولادت با شهادت
۱۲۳	مجالس شادی در ایام عزاداری
۱۲۳	فرق شادی و عزاداری
۱۲۳	عید الزهراء (علیها السلام)
۱۲۷	مقامل و وقایع تاریخی
۱۲۹	مقاتل معتبر
۱۲۹	حضرت زهرا (علیها السلام)
۱۳۰	امام حسین (علیه السلام)
۱۳۲	کربلا
۱۳۳	فطرس ملک
۱۳۴	حضرت عباس (علیه السلام)
۱۳۵	حضرت قاسم (علیه السلام)
۱۳۵	حضرت رقیه (علیه السلام)
۱۳۶	حضرت علی اصغر (علیه السلام)
۱۳۶	فرزندان مسلم

بیانیه‌ها / ۱۳۷

۱۳۹	خطاب به مداحان
۱۴۳	خطاب به عزاداران

اشعار معظم له / ۱۴۷

مقدمه

آنچه مروز برخی بر سر آن به گفتگو نشسته‌اند، انتخاب فرد خبره در امور مذهبی و اسفناک‌تر از آن، اختلاف در اصل مراجعه به متخصص است. گویا فراموش کرده‌اند که تمام عقلای جهان در مسائلی که سرشته‌ای از آن ندارند، بالاخص آنچه مربوط به سعادت یا شقاوت انسان‌هاست، با دقت کامل بهترین‌ها را برای هدایت و اداره امور انتخاب می‌کنند.

در عصر ما عزاداری اهل بیت علیهم‌السلام رنگ و بوی متفاوتی گرفته است، برخی افراد در حالی که هیچ بهره‌ای از دینی عمیق فقه و اجتهاد نبرده‌اند، به اشتباه خود را صاحب نظر در مسائل شرعی به خصوص احکام عزاداری می‌دانند و در مسیری که هیچ اطلاعی از خطرات آن ندارند، دیگران را به زعم خود دعوت می‌کنند و عزاداری خامس آل عبا و سالار شهیدان را وسیله‌ای برای کارهای مخالف شریعت اسلام قرار می‌دهند.

در حدیثی، امام محمد باقر علیه السلام به جابر می‌فرمایند:

«ای جابر! محبت ما اهل بیت به تنهایی کافی نیست؛ به خدا قسم شیعه ما کسی است که تقوی و اطاعت داشته باشد». تا آنجا که می‌فرمایند: «به خدا قسم تنها با عمل و پرهیزکاری است که می‌توان به ولایت ما رسید».^۱

آیامی شود بدون اطلاع و عمل به احکام شرعی، پیرو واقعی آن بزرگواران بود؟! لذا بر آن شدیم تا با جمع آوری احکام مربوط به عزاداری، که مطابق با فتاوی مرجع عالیقدر حضرت آیت الله العظمی بکرم شیرازی (مدظله العالی) است، عزاداران عزیز و ارادتمندان آن بزرگواران را در پیروی هر چه بیشتر از ایشان یاری رسانیم

در اینجا شایسته است از رحمت جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای حاج ابوالقاسم علیان نژادی، که از ابتدا تا انتهای کتاب را با دقت مطالعه نموده‌اند، و دیگر عزیزانی که در به ثمر رسیدن این اثر تلاش کرده‌اند تشکر کنیم، و مشتاقانه در انتظار پیشنهادهای شما خوانندگان محترم هستیم.

هفتم ذیحجه ۱۴۳۰ هـ

مصادف با شهادت امام محمد باقر علیه السلام

مهدی دربانی

